

LEIKKAUKSET VAARANTAVAT OPISKELIJOIDEN HYVINVOINNIN JA KOULUTUKSEN LAADUN

Oulun yliopiston hallitus on 23.8.2022 käsitellyt esitystä n. 25 henkilötyövuoden vähentämisestä, sillä Lääketieteellisen tiedekunnan talouden ennuste vuoden 2022 osalta on 1,4 miljoonaa euroa alijäämäinen.^[1]

Asiantuntijakato heikentää tuloksellisuutta jatkossa. Suunnitellut leikkaukset heikentävät edellytyksiä tehdä laadukasta tutkimusta tulevaisuudessa. Kun edellytykset tutkimuksen tekemiselle heikkenevät, asiantuntijoita on yhä vaikeampi saada houkuteltua Ouluun. Ilman asiantuntijoita tehtävän tutkimuksen laatu ja määrä laskevat, mikä vaikuttaa tutkimusrahoituksen saantiin ja koulutuksen laatuun. Rahoituksen epävarmuus vähentää entisestään Oulun houkuttelevuutta. Lääketieteellisen tiedekunnan rahoitusta tulee siis tarkastella pitkäjänteisesti.

Tasokas lääketieteen koulutus on vetovoimatekijä. Väestörakenteen muuttuessa Oulun Yliopiston on houkuteltava yhä enemmän opiskelijoita lähialueidensa ulkopuolelta. Lisäksi paikallisten opiskelijoiden sitoutuminen alueelle heikkenee, mikäli mahdollisuudet jatko-opiskeluun ja tieteen tekemiseen heikentyvät. Vaikutukset näkyvät myös siinä, saadaanko Pohjois-Suomeen lääkäreitä. Yliopiston ja tiedekunnan tulee kyetä houkuttelemaan tulevia huippuosajia ja -ammattilaisia nyt, jotta se pystyy tulevaisuudessa tuottamaan valtakunnallisesti ja kansainvälisesti tasokasta tutkimusta ja osaamista, sekä tukemaan alueen elinvoimaisuutta.

Koulutus ei vastaa työelämän vaatimuksia. Kuten Suomen Medisiinariiliitto ja suomalaiset lääketieteen kandidaattiseurat vuoden 2019 kannanotossaan^[2] toteavat, vuodesta 2013 alkaen vuosikurssikokojen kasvattamiset vaarantavat jo nykyisellään lääketieteen opiskelijoiden valmistumisen ammattitaitoisiksi lääkäreiksi. Oulussa lääketieteen tutkinto-ohjelman aloituspaikkoja on nostettu 124 (2014) →156 (2022).^[3] Koulutuksen resurssit eivät ole kuitenkaan lisääntyneet samassa suhteessa. Todelliset kurssikoot ovat tätäkin suurempia, nyt aloittavia lääketieteen opiskelijoita on jo 161. Liian suuret ryhmäkoot heikentävät käytännön opetuksen laatua, kun toistojen ja yksilöllisen ohjauksen määrä vähenee. Mikäli koulutuksesta leikataan nyt esitetyn mukaan, opiskelijoiden valmiudet toimia työelämässä heikkenevät entisestään.

Koulutus ei säästy leikkauksilta. Tutkimusta ja koulutusta ei voida käytännössä erottaa. Vaikka koulutus säästyisi suorilta henkilöstö- tai resurssivähennyksiltä, työtehtävien siirtyminen lisää opetushenkilökunnan kuormittuneisuutta. Jos puolestaan opetusvastuu kasaantuu yhä pienemmälle määrälle henkilökuntaa, ei koulutuksen laatu vastaa valtakunnallisia tavoitteita.

Opiskelijan hyvinvointi on uhattuna. Lääketieteen opiskelu on kuormittavaa. Alan opiskelijoilla tavataan esimerkiksi merkittäviä masennusoireita huomattavasti samanikäistä väestöä enemmän (27,3% vs. 9,3%).^[4] Ryhmäkokojen kasvu ja opetushenkilökunnan vähennykset ovat vaikeuttaneet tilannetta entisestään, sillä oppimiselle ja henkilökohtaiselle ohjaukselle ei jää aikaa. OLK ry:n koulutuskyselyn mukaan Oulun lääketieteen opiskelijoista 23,4% on harkinnut opintojen keskeyttämistä kuormittavuuden takia.^[5] Kuormittuneisuus lisää myös välivuosien määrää, jolloin opiskelijoita siirtyy alemmille vuosikursseille edelleen kasvattaen ryhmäkokoja sekä tutkinnot itsessään viivästyvät.

Lääketieteen opiskelijoiden ja hallinnon opiskelijaedustajien puolesta,

Jaakko Vähämäki
Hallituksen puheenjohtaja

Joakim Hulkkonen
Valtuuston puheenjohtaja

Essi Vuorela
Pääshteeri

Liitteet ja viittaukset:

1. <https://www.laakariliitto.fi/uutiset/kannanotot/laakarijarjestot-suunnitellut-henkilostovahennykset-vaarantaisivat-laaketieteellisen-koulutuksen-laadun-oulussa/> (2.9.2022)
2. <https://medisiinariliitto.fi/kannanotot/> Sisäänottomäärien ja resurssien epäsuhta uhkaa lääkärikoulutuksen laatua (4.3.2019)
3. Vipunen - opetushallinnon tilastopalvelu: Korkeakoulujen hakeneet ja paikan vastaanottaneet. Opetushallituksen ylläpitämä opiskelijavalintarekisteri. Saantitapa: <https://vipunen.fi/fi-fi/layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Haku%20ja%20valinta%20-%20korkeakoulu%20-%20live.xlsb> [Viitattu 5.9.2022]
4. Rotenstein LS, Ramos MA, Torre M, et al. Prevalence of Depression, Depressive Symptoms, and Suicidal Ideation Among Medical Students: A Systematic Review and Meta-Analysis. *JAMA*. 2016;316(21):2214–2236. doi:10.1001/jama.2016.17324
5. Nostoja OLK ry:n koulutuskyselystä (2022), liitteenä